

WYKORZYSTANIE INNOWACYJNEJ METODYKI STUDIUM PRZYPADKU W EDUKACJI BIZNESOWEJ – PROJEKT INNOCASE, LdV, TOI

Małgorzata Zięba¹⁾

Streszczenie

Niniejszy artykuł przedstawia jeden z projektów dydaktycznych realizowanych w ramach programu Leonardo da Vinci, Transfer of Innovations. Projekt ten nosi tytuł INNOCASE – Transfer innowacyjnej metodyki studium przypadku w edukacji biznesowej. W artykule można znaleźć informacje na temat genezy powstania projektu, jego celów, grup docelowych, konsorcjum realizującego projekt, metodologii i planu pracy, a także znaczenia projektu dla Politechniki Gdańskiej.

Słowa kluczowe: projekt Innocase, małe i średnie przedsiębiorstwa, kształcenie, studium przypadku

Wstęp

Istnieje kilka powodów, dla których powstał projekt INNOCASE. Po pierwsze, jest on adresowany do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które dominują w gospodarce europejskiej. Po drugie, brak wykwalifikowanej siły roboczej jest problemem dla ponad jednej trzeciej spośród wszystkich MŚP w UE [Przewodnik po szkoleniach w małych i średnich przedsiębiorstwach, 2009]. Po trzecie, istnieją dowody na to, że szkolenie w zakresie zarządzania może zmniejszyć niepowodzenia małych firm [Kubisz, 2010]. Ponadto, MŚP zazwyczaj przeprowadzają mało szkoleń [Wspieranie kształcenia i szkolenia zawodowego w Europie, 2010] i podchodzą niechętnie do szkoleń zewnętrznych, ponieważ uważają je za kosztowne, czasochłonne, niezbyt korzystne oraz dopasowane nie do ich potrzeb, ale na potrzeby dużych przedsiębiorstw [Kubisz, 2010].

Studia przypadków doskonale sprawdzają się w poprawie doświadczenia w uczeniu się, ponieważ angażują ucznia i zachęcają go do korzystania z nowo nabytych umiejętności. W literaturze istnieje wiele przykładów podkreślających ko-

¹⁾ Politechnika Gdańska Wydział Zarządzania i Ekonomii/Gdansk University of Technology Faculty of Management&Economics

rzyści płynące z zastosowania studiów przypadku w edukacji (Chaplin, 2009; Fisher & Kuther, 1997; Lauver, West, Campbell, Herrold & Wood, 2009; Mayo, 2004). Także dorośli, którzy odbyli szkolenie ze studiów przypadku, postrzegają je jako korzystne w ich edukacji (Abell, Bryan & Anderson, 1998; Carlson & Schodt, 1995), a także bardziej wartościowe i skuteczniejsze niż tradycyjne metody nauczania dydaktycznego (Hayward & Cairns, 2001).

Istnieje wiele instytucji, które stosują tę metodę w Stanach Zjednoczonych (np. University of Iowa, University of Virginia, Harvard Business School) oraz w Europie (np. Cambridge University). W krajach partnerskich (z wyjątkiem Finlandii) ta metoda nie została jeszcze zastosowana na dużą skalę, natomiast zostanie przeniesiona w czasie realizacji projektu. Transfer ma charakter innowacyjny i zostanie on dostosowany do środowiska MŚP. Według badań przeprowadzonych w bazach danych z CS, studia przypadków dotyczą głównie dużych przedsiębiorstw, które korzystają z tej metody. Dzięki realizacji projektu, przedsiębiorstwa z sektora MŚP będą źródłem i potencjalni beneficjentami studiów przypadków i innych rezultatów projektu.

Te wszystkie wyżej wymienione zjawiska przyczyniły się do powstania projektu INNOCASE, którego cele są zawarte w kolejnym podrozdziale.

1. Cele projektu

Ogólnym celem projektu jest dostosowanie i przeniesienie innowacyjnej metodologii studium przypadku (CS) opracowanej w projekcie RePro do nowego środowiska – biznesowych systemów edukacyjnych w Polsce i innych krajach partnerskich. Metodologia CS zostanie dopasowana do środowiska MŚP. Projekt przyczyni się do poprawy jakości edukacji biznesowej w krajach partnerskich, a także posłuży do zwiększenia stanu wiedzy naukowej w tym obszarze i jej upowszechnienia poprzez publikacje opracowane i wydane w czasie realizacji projektu.

2. Grupy docelowe projektu

Projekt jest adresowany do dwóch grup docelowych:

- trenerzy / nauczyciele / naukowcy specjalizujący się w edukacji biznesowej;
- właściciele / menedżerowie MŚP, absolwenci wyższych uczelni chcących otworzyć własną firmę lub rozpocząć pracę w MŚP.

W przypadku pierwszej grupy, szkolenia z CS metodologii zostaną przygotowane w celu zwiększenia kompetencji i umiejętności w tej dziedzinie. Dla drugiej grupy, e-learningowy pakiet zawierający studia przypadku (ELCSP) zostanie przygotowany i przetestowany.

3. Transfer metodyki studiów przypadków w ramach projektu INNOCASE

Krajem pochodzenia transferu innowacji jest Finlandia, gdzie projekt RePro został pomyślnie wdrożony. Transfer INNOCASE oparty jest na przystosowaniu i rozwoju metodologii studium przypadku z projektu RePro do środowiska MŚP oraz udostępnieniu go do użytku wśród szerokiego grona trenerów, nauczycieli i naukowców zajmujących się dziedziną edukacji biznesowej w krajach partnerskich.

W tym celu planowane są następujące działania:

1. Przygotowanie transferu: tworzenie zespołów zadaniowych, wybór MŚP na studia przypadków i dostosowanie metodyki opracowanej w ramach projektu RePro do potrzeb środowiska MŚP.
2. Przeniesienie skorygowanej metodologii studium przypadku: szkolenie i interaktywne uczenie w zakresie metodologii studium przypadku, zbieranie danych i przygotowywanie studiów przypadku, przygotowanie teoretycznego wprowadzenia do każdego przypadku.
3. Stworzenie e-learningowego pakietu studium przypadku, jego pilotażowe przetestowanie i udoskonalenie.

4. Konsorcjum projektu INNOCASE

Konsorcjum składa się z sześciu partnerów, w tym pięciu zagranicznych. W jego skład wchodzi cztery uczelnie, jedno stowarzyszenie oraz jedno średnie przedsiębiorstwo. Dominujący udział uczelni nadaje projektowi naukowego charakteru.

Współpraca między partnerami zapewnia międzynarodowy i uniwersalny charakter wypracowanych rezultatów projektu. Język tych wyników (angielski) umożliwia tłumaczenie i stosowanie tych wyników w dowolnym kraju UE. Ponadto, szerokie sieci kontaktów partnerów projektu zapewniają dużą skalę rozpowszechniania i wykorzystania rezultatów projektu.

Wartością dodaną jest również nawiązanie ścisłej współpracy z partnerami z innych uczelni zagranicznych, która ma szansę przerodzić się w rozwój kolejnych projektów i publikacji naukowych.

5. Metodologia i plan pracy w projekcie INNOCASE

W ramach projektu INNOCASE planowane są następujące działania:

1. Przygotowanie transferu: tworzenie zespołów zadaniowych, wybór MŚP na studia przypadków i dostosowanie metodyki opracowanej w ramach projektu RePro do potrzeb środowiska MŚP.
2. Przeniesienie skorygowanej metodologii studium przypadku: szkolenie i interaktywne uczenie w zakresie metodologii studium przypadku, zbieranie danych

i przygotowywanie studiów przypadku, przygotowanie teoretycznego wprowadzenia do każdego przypadku.

3. Stworzenie e-learningowego pakietu studium przypadku, jego pilotażowe przetestowanie i udoskonalenie.
4. Upowszechnianie projektu i jego rezultatów poprzez różnego rodzaju publikacje naukowe i nie tylko.

Realizacja powyższych działań będzie możliwa dzięki podziałowi pracy na pakiety robocze. Metodologia i plan pracy projektu są zorganizowane w ośmiu pakietach roboczych (WP):

- WP1 Przygotowanie transferu metodologii studium przypadku,
- WP2 Transfer metodologii studium przypadku,
- WP3 Stworzenie e-learningowego pakietu studium przypadku,
- WP4 Pilotaż i testowanie,
- WP5 Weryfikacja i modyfikacja pakietu studium przypadku,
- WP6 Zarządzanie jakością i ewaluacja,
- WP7 Rozpowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów projektu,
- WP8 Zarządzanie projektem i konsorcjum.

Główny cel pakietu roboczego WP1 to:

1. Przygotowanie transferu innowacyjnej metodologii studium przypadku z Finlandii do krajów partnerskich (CZ, DK, PL).
2. Dostosowanie metodologii studium przypadku do nowego środowiska – środowisko MŚP.

Głównym rezultatem WP1 będzie metodologia RePro dostosowana do potrzeb MŚP. Będzie się ona opierała się na modelu oraz przewodniku ze wskazówkami jak go stosować.

Główny cel pakietu roboczego WP2 to:

1. Transfer innowacyjnej metodologii studium przypadku do krajów partnerskich (CZ, DK, PL).
2. Rozwój i zwiększenie kompetencji nauczycieli / trenerów w zakresie stosowania tej metodologii w edukacji biznesowej.

Głównym rezultatem WP2 będą materiały szkoleniowe dotyczące dostosowanej metodologii RePro, 12 studiów przypadku dla MŚP oraz 12 teoretycznych wprowadzeń do studiów przypadku.

Głównym celem pakietu roboczego WP3 będzie stworzenie e-learningowego pakietu studium przypadku na podstawie wyników z poprzedniego pakietu roboczego (WP2). Ten e-learningowy pakiet studium przypadku będzie poświęcony różnym zagadnieniom zarządzania w MŚP. Będzie on doskonałym źródłem wiedzy dla właścicieli / menedżerów MŚP, ale również dla absolwentów chcących założyć własną firmę. Będzie to również użyteczne narzędzie do pracy dla nauczycieli/trenerów w zakresie edukacji biznesowej.

Do głównych rezultatów tego WP będą należały: platforma e-learningowa (stosowane będzie rozwiązanie *open source* – platforma Moodle) oraz e-learningowy pakiet studium przypadku. Wszystkie moduły szkoleniowe będą przygotowane zgodnie z formatem SCORM. Z tego powodu przewiduje się możliwość ich implementacji na każdej platformie uczenia na odległość.

Główny cel pakietu roboczego WP4 to przetestowanie głównych rezultatów projektu – e-learningowego pakietu studium przypadku. W związku z tym planuje się przeprowadzenie badania pilotażowego w czterech krajach partnerskich (PL, CZ, DK, FI).

Główne rezultaty WP4 to opracowanie podręcznika e-learningowego pakietu studiów przypadków oraz raportu końcowego z pilotażu i testowania. Raport będzie zawierał metodologię nauczania, ewaluację testów wstępnych i końcowych, oceny rezultatów i rekomendacje.

Cel pakietu roboczego WP5 to weryfikacja i udoskonalenie głównego rezultatu projektu – e-learningowego pakietu studium przypadku. Udoskonalenie to będzie opierać się na opiniach otrzymanych w poprzednim pakiecie roboczym poświęconym pilotażowi i testowaniu.

Głównym rezultatem tego pakietu roboczego będzie przewodnik dla nauczycieli / szkoleniowców stanowiący instrukcję korzystania z e-learningowego pakietu studium przypadku.

Pakiet roboczy WP6 będzie miał na celu:

- zapewnienie, że cele projektu spełniają określone standardy;
- dostarczenie odpowiednich mechanizmów do identyfikacji ewentualnych niedoskonałości, które mogą zostać szybko zidentyfikowane i skorygowane;
- udoskonalenie wszystkich działań badawczych zgodnie z wysokimi standardami jakości;
- dostarczenie końcowego raportu zatwierdzającego realizację projektu.

Zostanie to osiągnięte poprzez następujące główne rezultaty:

1. Plan zarządzania jakością – plan ten zapewni odpowiednie wskaźniki jakości, które pomogą zmierzyć postęp realizacji projektu i jego rezultaty.
2. Raporty oceniające.

Główny cel pakietu roboczego WP7 to ustanowienie i wdrożenie struktur i metodologii do upowszechniania wiedzy na temat projektu i jego produktów (rezultatów) w grupach docelowych i u innych osób potencjalnie zainteresowanych. Ten pakiet roboczy obejmuje pełen okres realizacji projektu (24 miesiące). Wszyscy partnerzy będą silnie zaangażowani w realizację tego pakietu roboczego. Do tego celu będą wykorzystywać swoją sieć kontaktów.

W ramach pakietu roboczego WP7 zostanie stworzona strona internetowa projektu oraz będzie przeprowadzone rozpowszechnianie i wykorzystywanie działań poprzez całe spektrum środków (publikacje naukowe, strona www projektu, spotkania, konferencja itp.).

Będą stosowane różnorodne środki służące rozpowszechnianiu i wykorzystywaniu projektu i jego rezultatów, w tym dwie książki na temat innowacyjnych metodologii w zakresie edukacji biznesowej (w języku angielskim).

Główny cel pakietu roboczego WP8 to skuteczne zarządzanie i koordynacja projektu oraz konsorcjum projektu.

Wśród rezultatów służących jako narzędzia do zarządzania projektami będą:

- podpisane umowy ze wszystkimi partnerami;
- finansowy i administracyjny przewodnik, służący jako pomoc dla partnerów w zagadnieniach administracyjnych i finansowych;
- raporty projektowe – raport wewnętrzny i końcowy – te raporty będą dostępne w późniejszym terminie.

6. Znaczenie projektu INNOCASE dla Politechniki Gdańskiej

W ramach projektu powstanie szereg publikacji różnego rodzaju, których autorami/współautorami będą pracownicy Politechniki Gdańskiej. Będą to m.in.:

- raporty z realizacji zadań i podzadań;
- materiały promujące projekt i jego rezultaty;
- prezentacje przygotowane na konferencje krajowe i międzynarodowe;
- artykuły w czasopismach i monografiach naukowych.

Politechnika Gdańska jest pomysłodawcą i koordynatorem projektu INNOCASE. W ramach projektu będzie zaangażowana w realizację następujących pakietów roboczych:

- koordynacja realizacji WP1, poświęconego przygotowaniu transferu metodologii studium przypadku;
- udział w realizacji WP2, poświęconego transferowi metodologii studium przypadku;
- wkład w realizację WP4, w którym zostanie przeprowadzony pilotaż i testowanie wypracowanych produktów i rezultatów;
- udział w WP5 poświęconym rewizji i modyfikacji wyników;
- wkład w realizację WP6 - zapewnienie jakości i oceny;
- koordynacja realizacji WP7 - upowszechnianie i wykorzystywanie;
- nadzór nad WP8 poświęconym zarządzaniu projektem i całym konsorcjum.

Na podstawie wyników niektórych pakietów roboczych (np. WP1) zostaną przygotowane i upowszechnione publikacje naukowe pracowników Politechniki Gdańskiej. W planach jest przygotowanie publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz w monografiach naukowych. Tematyka projektu jest wciąż mało znana w Polsce i w związku z tym projekt ma szansę przyczynić się do wypełnienia luki wiedzy w tym obszarze. Materiały i dane zebrane w czasie realizacji projektu posłużą do stworzenia wartościowych publikacji. Organizowana pod koniec realizacji projektu międzynarodowa konferencja naukowa będzie doskonałą okazją

do upowszechnienia rezultatów projektu i wymiany wiedzy z innymi naukowcami i praktykami.

Projekt INNOCASE jest realizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” oraz ze środków finansowych na naukę w latach 2013–2014 przyznanych na realizację projektu międzynarodowego współfinansowanego.

Bibliografia

1. Abell S.K., Bryan L.A., Anderson M.A.: *Investigating preservice elementary science teacher reflective thinking using integrated media case-based instruction*, Science Education, 1998, 82, 491–509.
2. Carlson J.A., Schodt D.W.: *Beyond the lecture: Case teaching and the learning of economic theory*, Journal of Economic Education, 1995, 26, 17–28.
3. Chaplin, S. (2009), *Assessment of the impact of case studies on student learning gains in an introductory biology course*. Journal of College Science Teaching, 39(1), 72–79, Journal of Applied Learning in Higher Education.
4. Fisher C.B., Kuther T. (1997), *Integrating research ethics into the introductory psychology course curriculum*, Teaching of Psychology, 24.
5. Hayward L.M, Cairns M.A. (2001): *Allied health students' perceptions of and experiences with Internet-based case study instruction*, Journal of Allied Health, 30(4), 232–8.
6. Kubisz M. (2010), *Rozwój umiejętności i szkolenia w MŚP*, Polska, www.oecd.org/cfe/leed/46738591.pdf
7. Lauer, L., West, M., Campbell, T., Herrold, J., Wood, C. (2009), *Toward evidence-based teaching: Evaluating the effectiveness of two teaching strategies in an associate degree nursing program*, Teaching and Learning in Nursing, 4(4), 133–138.
8. Mayo J.A. (2004), *Using case-based instruction to bridge the gap between theory and practice in psychology of adjustment*, Journal of Constructivist Psychology, 17, 137–146.
9. *Przewodnik po szkoleniach w małych i średnich przedsiębiorstwach*, Komisja Europejska Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego 2009, ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=4202&langId=pl
10. *Wspieranie kształcenia i szkolenia zawodowego w Europie (2010)*, <http://bookshop.europa.eu/pl/wspieranie-kszta-cenia-i-szkolenia-zawodowego-w-eu-ropie-pbNC3211708/?CatalogCategoryID=t1UKABst5vYAAAEjxZAY4e5L>



Program
Uczenie się
przez całe życie

APPLICATION OF INNOVATIVE CASE STUDY METHODOLOGY IN BUSINESS EDUCATION – INNOCASE PROJECT, LDV, TOI

This article presents one of the educational projects implemented within the Leonardo da Vinci Programme, Transfer of Innovations. This project is titled INNOCASE – Transfer of innovative case study methodology in business education. In this article one can find information about the genesis of the project, its objectives, target groups, the consortium implementing the project, methodology and work plan, as well as the importance of the project for the Gdańsk University of Technology.